

DECIZIA NR 122
din 07.07.2005

**referitoare la garantia ce se intentioneaza a se acorda de catre Ministerul Finantelor
Publice S.C. HIDROELECTRICA S.A.**

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr.57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial nr. 88/30.04.1996, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial nr. 370/3.08.1999. Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituint o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial nr. 73/12.04.1993, Partea I,

Avand in vedere dispozitiile Regulamentului privind ajutorul de stat regional, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 340/19.04.2004, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

In temeiul urmatoarelor considerente,

1. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. 107511/11.04.2005, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS 15/13.04.2005, Ministerul Finantelor Publice a notificat, in baza art. 6 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat* cu modificarile si completarile ulterioare, masura de sprijin financiar ce se intentioneaza a se acorda S.C. HIDROELECTRICA S.A.

(2) Prin adresele nr. DAAS/373/25.04.2005, DAAS/437/16.05.2005 si DAAS/564/13.06.2005 s-au solicitat informatii suplimentare, in baza art. 6 alin. (4) din Legea nr.143/1999, cu modificarile si completarile ulterioare. Notificarea a devenit efectiva la data cand informatiile au fost exacte si complete, respectiv 20.06.2005.

2. DESCRIEREA MASURII

Masura consta intr-o garantie pe care statul roman, prin Ministerul Finantelor Publice, intentioneaza sa o acorde S.C. HIDROELECTRICA S.A.

2.1. Beneficiarul

(3) Beneficiarul masurii de sprijin financiar din partea statului este S.C. HIDROELECTRICA S.A., societate comerciala pe actiuni infiintata prin reorganizarea Companiei Nationale de Electricitate S.A., in baza H.G. nr. 627/2000.

(4) Capitalul social al societatii, in valoare de 39.626 mil lei, este detinut in intregime de statul roman in calitate de actionar unic, prin Ministerul Economiei si Comertului.

(5) La sfarsitului anului 2004 societatea a inregistrat un profit brut de 736.921 milioane lei, aferent unei cifre de afaceri de 14.260.414 milioane lei, avand un numar mediu de salariatii de 5016 de persoane; prin urmare se incadreaza in categoria intreprinderilor mari, in conformitate cu *Regulamentul privind ajutorul de stat pentru intreprinderi mici si mijlocii*.

(6) Societatea are in administrare 127 de centrale si patru statii de pompare energetice, insumand o putere instalata de 5.928 MW. S.C. HIDROELECTRICA S.A. are opt filiale de productie a energiei (S.C. Hidroserve Bistrita, S.C. Hidroserve Cluj, S.C. Hidroserve Arges, S.C. Hidroserve Hateg, S.C. Hidroserve Portile de Fier, S.C. Hidroserve Ramnicu-Valcea, S.C. Hidroserve Sebes, S.C. Hidroserve Slatina) si 12 sucursale.

(7) Activitatea de baza a societatii, respectiv producerea energiei electrice, constituie serviciu de interes economic general, incredintat acesteia prin licenta acordata de Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (A.N.R.E.).

(8) S.C. HIDROELECTRICA S.A. are ca obiect de activitate producerea si vanzarea energiei electrice prin utilizarea resurselor hidroenergetice. Pe langa aceasta, societatea mai realizeaza:

- servicii de sistem¹ pentru reglaj frecventa-putere, tensiune, asigurarea rezervei statice si dinamice pentru Sistemul Energetic National;
- servicii de gospodarire a apelor de interes national si local - protectie impotriva inundatiilor, surse pentru alimentare cu apa;
- re tehnologizari ale instalatiilor energetice existente, lucrari de constructii-montaj, revizii si reparatii la agregatele si instalatiile energetice, precum si la dispozitivele de lucru si de mecanizare specifice;
- ecluzarea navelor fluviale de pe Dunare², transport fluvial si navigatie in domeniul propriu si transbordarea de marfuri intre mijloacele de transport navale si terestre, prin capacitatile disponibile de la ecluzele de pe Dunare.

¹ Serviciile de sistem reprezinta serviciul asigurat pentru mentinerea nivelului de siguranta in functionare a sistemului electroenergetic, precum si a calitatii energiei electrice conform reglementarilor in vigoare, practic insemnand acoperirea varfului graficului de consum al sistemului.

² Activitatea de ecluzare consta in tranzitarea navelor, din amonte in avalul sau din avalul in amonte unui rau, prin sectiunea unui baraj; aceasta operatiune se poate face numai prin intermediul unor dispozitive speciale care ridica sau coboara nava.

(9) In acest context, obligatiile S.C. HIDROELECTRICA S.A. ca producator de energie electrica, conform art. 30 din *Legea Energiei Electrice nr. 318/2003*, sunt urmatoarele :

- sa asigure livrarile de energie electrica si serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea criteriilor impuse prin licente, clauze contractuale si reglementari in vigoare ;
- sa ofere in conditii nediscriminatorii intreaga putere electrica disponibila, precum si servicii tehnologice de sistem;
- sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice si termice prevazute de reglementarile in vigoare ;
- sa se conformeze din punct de vedere operativ cerintelor operatorului de transport si de sistem si sa infiinteze dupa caz, trepte proprii de conducere operativa.

2.2. Piața romaneasca de energie electrica

(10) Piata relevanta a produsului este reprezentata de piata producerii energiei electrice. Aceasta piata se constituie din doua segmente:

- segmentul reglementat;
- segmentul concurential.

(11) Piața reglementată de energie electrică și de servicii asociate funcționează prin contracte comerciale, cu prețuri reglementate de autoritatea competentă care stabilește totodata si cantitățile contractate în tranzacțiile angro dintre producători și furnizorii consumatorilor captivi.

(12) Piața concurențială de energie electrică funcționează pe bază de:

- a) contracte bilaterale negociate ale producătorilor de energie electrică cu furnizorii;
- b) contracte bilaterale negociate ale furnizorilor de energie electrică cu consumatorii eligibili;
- c) contracte de import și de export a energiei electrice;
- d) tranzacții prin licitație pe piața spot;
- e) tranzacții de servicii specifice.

Pretul energiei electrice vandute pe piata concurentiala se stabileste liber pe baza de negociere directa, insa in limita unui anumit plafon stabilit de catre A.N.R.E.

(13) Reglementatorul de piata este A.N.R.E. care emite licente, autorizatii, decizii de preturi si tarife. Pe masura dezvoltarii pietei interne si/sau a integrarii in pietele internationale, ANRE are obligatia de a decide deschiderea treptata, in tot sau in parte, a activitatilor reglementate catre concurenta. Deschiderea pieței de energie electrică se realizează prin creșterea progresivă a ponderii pieței concurențiale, în conformitate cu prevederile strategiei și politicii energetice.

(14) Aliniindu-se obiectivelor UE privind deschiderea totala a pietei pana in anul 2007, ANRE a stabilit anual, incepand cu anul 2000, un anumit grad de deschidere a pietei prin cresterea numarului consumatorilor eligibili. La sfarsitul anului 2004, gradul de deschidere a pietei era de 55%.

(15) S.C. HIDROELECTRICA S.A. actioneaza pe piata concurentiala din anul 2000, cand au aparut primii consumatori eligibili licentiati cu care a incheiat contracte la pret negociat. La nivelul anului 2004, cantitatea vanduta pe piata concurentiala din totalul productiei de energie electrica a fost de 50,6%.

(16) Cota de piata a S.C. HIDROELECTRICA BUCURESTI S.A. este de 30%. Pe segmentul reglementat societatea detine o cota de 20% iar pe segmentul concurential 55%. Se mentioneaza ca S.C. Hidroelectrica S.A. este singurul agent economic de pe piata romaneasca care produce energie electrica in sistem hidro.

(17) Principalii concurenti ai S.C. HIDROELECTRICA BUCURESTI S.A. pe piata interna sunt: S.C. Electrocentrale Bucuresti S.A., S.C. Electrocentrale Turceni S.A., S.C. Electrocentrale Rovinari S.A., S.C. Electrocentrale Deva S.A., SC Complexul Energetic Craiova, S.C. Termoelectrica S.A., S.C. Nuclearelectrica S.A. Acestia produc energie electrica pe baza de carbune, gaze naturale si combustibil nuclear.

(18) SC HIDROELECTRICA SA produce energie electrica atat pentru piata interna cat si pentru export. Pe piata interna, energia electrica produsa de societate este furnizata filialelor S.C. ELECTRICA S.A. din Moldova, Dobrogea, Transilvania Nord, Transilvania Sud, Muntenia Sud, Muntenia Nord, Banat, Oltenia. Societatea exporta energie electrica in Grecia, Serbia, Muntenegru, Ungaria, Albania si Macedonia.

2.3. Proiectul de investitii „Retehnologizarea echipamentelor la Centrala Hidroelectrica Lotru-Ciuget”

(19) Scopul realizarii proiectului de investitii este de a moderniza centrala hidroelectrica Lotru-Ciuget pentru a raspunde din punct de vedere cantitativ si calitativ la cerintele actuale ale pietei energiei electrice. Perioada indelungata de exploatare si regimul de functionare caracterizat de solicitari termice si dinamice variabile au condus la aparitia uzurii fizice a echipamentelor. In aceste conditii, starea tehnica actuala poate conduce pe viitor la incidente si defectiuni de anvergura, cu repercursiuni grave atat asupra sigurantei si continuitatii procesului de productie cat si asupra cantitatii de energie electrica livrate de societate la nivel regional si national.

2.3.1. Istoricul centralei

(20) Centrala hidroelectrica Lotru-Ciuget, se situeaza in perimetrul localitatii Ciunget, judetul Valcea, regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, la 140 m sub talvegul raului Latorita; este cea mai mare centrala pe de raurile interioare din Romania, avand un rol esential in Sistemul Energetic National.

(21) Astfel, centrala este proiectata a functiona la varful curbelor de sarcina, asigura 60% din serviciile de sistem ale Romaniei si completeaza reglajul oferit de celelalte centrale de pe

raurile interioare, fiind singura ce poate acoperi integral banda de reglaj³. Totodata, indeplineste functia de centrala de interventie in caz de avarii.

(22) Centrala, pusa in functiune in anii 1972-1975, este echipata cu trei hidroagregate verticale sincrone care prezinta un grad de uzura morala destul de avansat.

(23) Luand in considerare importanta centralei in Sistemul Energetic National, pe baza studiului de fezabilitate si a analizei cost beneficiu realizate de Institutul de Studii si Proiectari Hidroenergetice, SC Hidroelectrica SA va implementa Proiectul de investitii „Retehnologizarea echipamentelor la Centrala Hidroelectrica Lotru-Ciuget” (denumit in continuare Proiect).

2.3.2. Finantarea Proiectului

(24) Valoarea Proiectului este de [...] ⁴ mii Euro, din care :

- cheltuieli pentru proiectare si asistenta tehnica, organizarea santierului, comisioane si taxe: [...] ⁵ mii Euro;
- cheltuieli pentru investitia de baza: [...] ⁶ mii Euro;

(25) Proiectul de investitii va fi finantat dupa cum urmeaza:

- din credit ce va fi contractat de la Banca Internationala de Reconstructie si Dezvoltare (BIRD) cu garantia statului - [...] ⁷ mii Euro;
- din surse proprii S.C. HIDROELECTRICA S.A. - [...] ⁸ mii Euro.

(26) Investitia de baza vizeaza modernizarea tuturor instalatiilor si echipamentelor centralei, respectiv:

- echipamente si instalatii mecanice,
- echipamente si lucrari electrice,
- instalatii de ambient.

Costurile acestor obiective de investitii, termenele de finalizare si sursele de finantare aferente sunt prezentate sintetic in Tabelul nr. 1.

Tabel nr. 1 – Obiectivele de investitii cuprinse in Proiect, costurile, sursele de finantare si termenle de finalizare ale acestora
[...]⁹

³ Banda de reglaj reprezinta intervalul de putere programat a functiona pe fiecare grup al unei centrale.

⁴ Date confidentiale

⁵ Date confidentiale

⁶ Date confidentiale

⁷ Date confidentiale

⁸ Date confidentiale

⁹ Date confidentiale

2.3.3. Efectele Proiectului

(27) Efectele directe pe care le va avea realizarea Proiectului sunt:

- creșterea cantității de energie produse și livrate în sistem și implicit posibilitatea de a oferi o cantitate mai mare de energie pentru serviciile de sistem în perspectiva constituirii pieței regionale de sistem;
- aducerea capacităților de producție în operare la nivelul performanțelor energoeconomice al centralelor hidroelectrice de pe plan mondial, creșterea siguranței în funcționare;
- reducerea impactului negativ produs asupra mediului având în vedere normele după care aceste utilaje sunt construite și exploatate cu încadrarea în “acquis-ul comunitar”;
- reducerea cheltuielilor de mentenanță având în vedere fiabilitatea utilajelor care urmează a fi achiziționate;
- reducerea consumurilor proprii și implicit a costurilor;
- creșterea productivității muncii;
- creșterea gradului de automatizare al centralei.

2.4. Detalierea sprijinului financiar acordat de stat

(28) Sprijinul financiar ce se intenționează a se acorda S.C. HIDROELECTRICA S.A. îmbracă forma unei garanții suverane pentru un credit extern în valoare de 66 milioane Euro, ce urmează a fi contractat de la BIRD. Creditul este destinat finanțării proiectului „Retehnologizarea echipamentelor la Centrala Hidroelectrică Lotru-Ciuget” (prezentat la subcapitolul 2.3.)

(29) Baza legală pentru acordarea sprijinului financiar este reprezentată de următoarele acte normative:

- Legea datoriei publice nr. 313/2004;
- HG nr. 1633/2004 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Retehnologizarea echipamentelor la Centrala Hidroelectrică Lotru-Ciuget”, județul Valcea.

(30) Propunerea de acord dintre BIRD și S.C. HIDROELECTRICA S.A. stabilește următoarele condiții de finanțare:

- valoarea creditului: 66 milioane Euro;
- garanția statului 100%;
- perioada de tragere: până la 30.06.2010;
- rata dobânzii: Libor (6M) + 0,5;
- perioada de gratie: 2005-2010;
- perioada de rambursare: rate semestriale 2010-2021.

3. IMPORTANȚA NAȚIONALĂ ȘI REGIONALĂ A PROIECTULUI

(31) Proiectul este inclus în lista celor cuprinse în *Memorandumul de Înțelegere referitor la piața de energie regională și pentru integrare în piața de energie internă a Comunității Europene*, semnat la Atena în decembrie 2003. Memorandumul stabilește regulile generale și

obiectivele care trebuie indeplinite pentru a pune bazele unei piete regionale integrate in SE Europei si pentru a asigura integrarea sa progresiva in Piata Interna de Energie a UE. Proiectul analizat a fost selectat de catre BIRD dintre mai multe proiecte regionale prezentate de tari din Sud-Estul Europei, data fiind semnificatia sa deosebita in contextul reformei sectorului energetic.

(32) Integrarea Sistemului Energetic National in sistemul unic european – UCTE - implica asigurarea unor servicii de sistem in conditii contractuale foarte riguroase (care impun anumite standarde calitative si cantitative), nefurnizarea lor conducand la necesitatea interventiei UCTE. In vederea respectarii acestor conditii, modernizarea si re tehnologizarea integrala a echipamentelor hidrocentralei apare in acest moment ca fiind singura alternativa viabila, intrucat centrala asigura 60% din serviciile de sistem ale Romaniei.

(33) Proiectul este parte integranta a Strategiei Nationale de Dezvoltare Energetica a Romaniei pe termen mediu fiind considerat obiectiv de investitii prioritar in Strategia de Dezvoltare Durabila a Romaniei. Tinand seama de anvergura acestuia, de longevitatea exploatarei obiectivelor de investitii – aproximativ 30 de ani - precum si de rolul major al centralei Lotru-Ciunget in Sistemul Energetic National, statul roman a hotarat sustinerea Proiectului prin acordarea unei garantii suverane pentru creditul contractat de la BIRD.

(34) Importanta pe plan national a realizarii Proiectului rezida in necesitatea acoperirii de catre centrala Lotru-Ciunget a zonelor variabile ale curbei de sarcina, a participarii acesteia la reglajul puterii si a frecventei in sistem cat si in necesitatea sporirii capacitatii de interventie rapida a acesteia in situatii de maxima urgenta (centrala putand intra in functiune la putere maxima in 4-5 min.).

(35) Prin sprijinul acordat realizarii acestui proiect de investitii statul roman urmareste promovarea unei solutii optime pentru a acoperi cererea tot mai mare de energie electrica, in conditiile in care zacamintele de combustibili fosili necesari producerii energiei electrice conventionale sunt limitate. Consiliul Concurentei subliniaza ca proiectul de investitii este cu atat mai important in conditiile in care societatea produce si furnizeaza electricitate, un produs vital atat pentru economie cat si pentru viata de zi cu zi a cetatenilor, iar orice intrerupere in furnizarea acesteia are un impact negativ major in plan economic si social.

(36) Modernizarea centralei Lotru-Ciunget contribuie indirect la dezvoltarea economica a tuturor regiunilor Romaniei, energia electrica produsa de aceasta fiind introdusa in sistemul national si distribuita pe intreg teritoriul tarii. Economia romaneasca se afla in plin proces de automatizare a proceselor tehnologice si a activitatilor casnice; in conditiile in care gradul de automatizare a devenit un indicator al nivelului de dezvoltare al unei societati, energia electrica disponibila este un factor determinat care influenteaza dezvoltarea durabila a unei tari.

(37) Proiectul de investitii in sine nu vizeaza crearea de noi locuri de munca dar prin implementarea acestuia se va mentine numarul existent de 187 de salariati in centrala si implicit in regiune. Totodata, se estimeaza ca prin infiintarea de filiale ale contractorilor si subcontractorilor atrasi pe perioada derularii investitiei se vor crea aproximativ 50 de noi locuri de munca. Mentionam ca rata somajului in regiunea de dezvoltare Sud Vest Oltenia este de 8,3%, cu 2% mai mare decat rata somajului inregistrata la nivel national si ca cel putin un membru al familiilor din zona Lotru-Ciunget este angajat al centralei.

(38) Furnizorul de ajutor de stat subliniază efectul benefic asupra mediului înconjurător generat de implementarea acestui Proiect, fiind cunoscut că energia hidro este cea mai curată energie electrică, producerea ei având consecințe minore de deteriorare a mediului. Mai mult, prin achiziționarea de echipamente și instalații noi, moderne se urmărește reducerea efectelor negative precum și încadrarea în standardele de mediu europene.

4. EVALUAREA AJUTORULUI DE STAT

4.1. Caracterul de ajutor de stat al măsurii de sprijin în sensul *Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare*

(39) Pentru a evalua aplicabilitatea regulilor de ajutor de stat, Consiliul Concurenței trebuie să analizeze dacă măsura de sprijin financiar constituie ajutor în sensul *Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare*.

(40) Întrucât garanția guvernamentală ce se intenționează a se acorda S.C. HIDROELECTRICA S.A. implică resurse ale statului, este acordată în mod selectiv și îi poate conferi societății un avantaj economic, creând astfel premisele afectării concurenței și a comerțului dintre România și Statele Membre poate constitui ajutor de stat în sensul Legii.

4.2. Compatibilitatea măsurii de ajutor de stat: analiza măsurii prin prisma *Instructiunilor privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*

(41) Întrucât măsura de sprijin financiar analizată este o garanție, pentru a-i stabili caracterul de ajutor de stat, aceasta trebuie analizată prin prisma *Instructiunilor privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*.

(42) În conformitate cu punctul 4.2. din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor* o garanție de stat individuală nu constituie ajutor de stat dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) împrumutul nu se află în dificultate financiară;
- b) împrumutul este, în principiu, capabil să obțină un împrumut în condiții de piață de pe piețele financiare, fără nici o intervenție a statului;
- c) garanția este acordată în legătură cu o operațiune financiară precisă, se referă la o sumă maximă determinată, nu acoperă mai mult de 80% din împrumutul de rambursat sau din altă obligație financiară, cu excepția obligațiilor și altor instrumente similare, și nu este nelimitată în timp;
- d) garanția implică plata unei prime la pretul pieței.

(43) Analizând situația economico-financiară a S.C. HIDROELECTRICA S.A. se poate concluziona că societatea nu este în dificultate. Potrivit informațiilor prezentate în formularul de notificare, societatea este capabilă să contracteze credite în condiții de piață fără

interventia statului. Astfel, Consiliul Concurenței considera ca sunt indeplinite condițiile stipulate la punctul 4.2. literele a) și b) din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*.

(44) Totuși, în condițiile în care garanția acopera mai mult de 80% din împrumut, Consiliul Concurenței notează ca nu este îndeplinită condiția stipulată la punctul 4.2. litera c) din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*; prin urmare, se considera ca garanția de care va beneficia S.C. HIDROELECTRICA S.A. reprezintă ajutor de stat¹⁰.

(45) În conformitate cu punctul 3.2 lit. a) din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*, ajutorul de stat sub forma garantiilor poate fi calculat “în același mod ca echivalentul-subvenție al unui împrumut acordat în condiții preferențiale, bonificatia de dobândă reprezentând diferența dintre dobândă piete și dobândă obținută datorită garanției de stat, după ce orice prime plătite au fost deduse”.

(46) Furnizorul de ajutor de stat a prezentat anexat la formularul de notificare o ofertă primită de S.C. HIDROELECTRICA S.A. din partea Bancii Comerciale Române prin care aceasta era dispusă să acorde un împrumut similar, în condiții de piață, la o rată a dobânzii de 6,75%; prin urmare, pentru a determina valoarea ajutorului de stat sub forma de garanție, Consiliul Concurenței a considerat ca rată de referință, nivelul propus de BCR.

(47) În aceste condiții, ajutorului de stat sub forma de garanție suverană a fost calculat ca fiind echivalentul – subvenție¹¹ al creditului contractat de la BIRD (în valoare de 66 mil. EURO) garantat de stat, respectiv 18.787.125,04 Euro, echivalentul a 673.023 milioane lei¹².

(48) Punctul 1.1. din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor* stipulează ca, de obicei, beneficiarul unui astfel de sprijin de 100% este împrumutatul întrucât îi dă posibilitatea acestuia – așa cum s-a demonstrat mai sus – de a obține condiții financiare mai bune decât cele existente în mod normal pe piață.

(49) Potrivit punctului 2.2. din *Instructiunile privind ajutorul de stat acordat sub forma garantiilor*, în anumite circumstanțe și împrumutatorul poate deveni beneficiar al unei garanții acordate de stat, în speță dacă o garanție este acordată ex-post cu privire la un împrumut, caz în care garanția poate să fie un ajutor pentru împrumutator.

(50) Garanția acordată societății de Ministerul Finanțelor Publice, pentru creditul contractat reprezintă o condiție ex-ante intrării în vigoare a acestui credit. Garanția va fi emisă înainte de efectuarea vreunei trageri/utilizări a unei sume din împrumut și nu a fost dată pentru un împrumut existent înainte de acordarea acesteia de către stat.

¹⁰ Consiliul Concurenței notează ca îndeplinirea celei de-a patra condiții menționate la litera d) nu a putut fi analizată deoarece, potrivit informațiilor cuprinse în notificare, prima de risc va fi stabilită de Ministerul Finanțelor Publice la momentul semnării scrisorii de garanție care va fi emisă ulterior Deciziei Consiliului Concurenței și încheierii Acordului de Împrumut.

¹¹ Echivalentul subvenție a fost calculat conform Anexei 2 punctul 3 la Regulamentul privind ajutorul de stat regional Astfel, în fiecare an al graficului de rambursare s-a calculat bonificatia de dobândă care a fost actualizată utilizând o rată de depreciere a Euro de 2% în perioada 2005-2022.

¹² În calcul s-a folosit cursul de schimb al BNR din data de 15.06.2005: 1 Euro = 36.143 lei.

(51) In cazul analizat, dat fiind ca imprumutatorul este BIRD (care este o institutie financiara non-comerciala si care accepta doar garantii de stat de 100%) Consiliul Concurentei considera ca nu se poate vorbi de un avantaj acordat bancii de catre statul roman.

4.3. Evaluarea compatibilitatii ajutorului de stat cu mediul concurential normal

4.3.1. Consideratii generale

(52) Intrucat ajutorul de stat este acordat pentru finantarea unui proiect de investitii ce urmeaza a se derula in perioada 2005-2010, Consiliul Concurentei a evaluat acest ajutor in conformitate cu prevederile *Regulamentului privind ajutorul de stat regional* (denumit in continuare Regulament). Consiliul Concurentei noteaza ca, desi necesitatea si oportunitatea realizarii proiectului rezida in primul rand in importanta sa pe plan national, contributia sa la dezvoltarea regionala este inerenta intrucat efectele benefice generate la nivelul intregii tari se propaga automat si la nivel regional. Sectorul in care activeaza S.C. HIDROELECTRICA S.A. nu este acoperit de reguli specifice de ajutor de stat.

(53) Asa cum s-a aratat in paragraful (5) din prezenta decizie, S.C. HIDROELECTRICA S.A. nu este o companie in dificultate, fiind astfel eligibila pentru a primi ajutor de stat regional in conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Regulament.

(54) Hidrocentrala Lotru-Ciunget este situata in regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia. Tot teritoriul Romaniei intruneste conditiile pentru a fi considerat zona asistata conform art. 87(3)(a) din Tratatul CE, intensitatea maxima admisa prin Harta ajutoarelor cu finalitate regionala fiind de 50% pentru intreprinderile mari.

4.3.2. Analiza compatibilitatii ajutorului potrivit regulilor de ajutor de stat regional pentru investitii

(55) Garantia ce urmeaza a fi acordata S.C. HIDROELECTRICA S.A. nu este parte a unei scheme de ajutor regional autorizata anterior de Consiliul Concurentei. Prin urmare, este considerata ajutor ad-hoc, ce trebuie evaluat prin prisma efectelor sale. Caracterul ad-hoc al acestui ajutor se datoreaza faptului ca autoritatile romane nu dispun de suficiente resurse financiare pentru a implementa o schema de ajutor de stat regional pentru investitii, in care sa poata fi incadrat si Proiectul analizat. In prezent, in Romania nu este implementata nici o schema de ajutor de stat regional pentru investitii destinate modernizarii obiectivelor energetice realizate de intreprinderile mari.

(56) In continuare, Consiliul Concurentei analizeaza modul in care sunt indeplinite criteriile din *Regulament*, respectiv:

- conceptul de investitie initiala;
- cheltuielile eligibile;
- contributia beneficiarului la finantarea Proiectului;
- intensitatea ajutorului regional;
- mentinerea investitiei;
- regula cumulului.

4.3.2.1. Investitie initiala

(57) Potrivit art. 5 (1) din Regulament, prin investitie initiala se intelege o investitie in capital fix in legatura cu crearea unei noi unitati, extinderea unei unitati existente sau demararea unei activitati care implica o schimbare fundamentala in produsul sau procesul de fabricatie al unei unitati existente, prin rationalizare, diversificare sau modernizare.

(58) In cazul analizat, lucrarile de investitii vor demara ulterior emiterii deciziei Consiliului Concurentei. Proiectul va fi implementat in perioada noiembrie 2005- noiembrie 2010.

(59) Ajutorul de stat este destinat unei investitii in capital fix care vizeaza modernizarea si re tehnologizarea grupurilor care alcatuiesc centrala de la Lotru-Ciunget, in vederea rationalizarii si eficientizarii procesului de productie a energiei electrice. Investitiile au ca scop transformarea centralei Lotru-Ciunget intr-un obiectiv fiabil, capabil sa produca energie electrica in cantitati suficiente pentru asigurarea necesarului de servicii de sistem.

(60) Art. 5 (2) din Regulament prevede ca sunt excluse din categoria investitiilor initiale investitiile de inlocuire destinate conservării potențialului de producție care nu aduc un spor de venit, si cele destinate restructurarii financiare a unei întreprinderi aflată în dificultate.

(61) Prin realizarea proiectului de investitii se estimeaza urmatoarea evolutie a principalilor indicatori tehnico-economici:

Tabel nr. 2 –Evolutia indicatorilor tehnico-economici ai investitiei

Denumire indicator	Inainte de realizarea Proiectului	Dupa implementarea proiectului
Disponibilitate ¹³	70%	95%
Fiabilitate ¹⁴	90%	95%
Factor mediu de incarcare ¹⁵	45,3%	60%
Productie de energie	700 GWh/an	900 GWh/an
Veniturilor obtinute din furnizarea serviciilor de sistem	18 milioane Euro/an	23 milioane Euro/an
Costuri de exploatare	2,7 milioane Euro/an	2 milioane Euro/an

Sursa: Studiul de fezabilitate al proiectului si informatii suplimentare

Dupa cum se poate observa, dupa implementarea investițiilor se va înregistra o îmbunătățire a tuturor indicatorilor tehnico-economici. In plus, randamentul centralei modernizate va crește ajungând la 92,5% iar consumul propriu de energie electrica se va reduce cu 1016 GkWh/an.

(62) [...] ¹⁶

¹³ Disponibilitatea reprezinta diferenta dintre numarul de ore de functionare si numarul de ore de revizii planificate si neplanificate raportata la numarul de ore de functionare.

¹⁴ Fiabilitatea reprezinta diferenta dintre numarul de ore de functionare si numarul de ore de revizii planificate si neplanificate raportata la diferenta dintre numarul de ore de functionare si numarul de ore revizii planificate.

¹⁵ Factorul mediu de incarcare reprezinta raportul dintre puterea medie si cea nominala a fiecarui grup.

¹⁶ Date confidentiale

(63) Fata de cele prezentate la para. (61) si (62) se poate concluziona ca prin proiectul de investitii ce urmeaza a se realiza se obtine un plus de valoare; astfel sunt respectate prevederile art. 5 din Regulament, cu privire la investiția initiala.

4.3.2.2. Costurile eligibile

(64) Potrivit art. 6 alin. (1) din Regulament, ajutorul pentru investiția inițială este calculat ca puncte procentuale din valoarea investiției. Conform alin. (2) al aceluiași articol, această valoare este stabilită pe baza unui ansamblu uniform de cheltuieli, corespunzătoare elementelor investiției, respectiv terenuri, clădiri și echipamente ce formează baza standard prevăzută în anexa nr.2 la Regulament.

(65) [...] ¹⁷

(66) Art. 6(3) din Regulament prevede ca în cazul unei achizitii, trebuie luate în considerare exclusiv costurile de achiziție a celor trei elemente de activ din baza standard, cu condiția ca tranzacția să aibă loc în condițiile pieței. În cazul proiectului analizat, toate echipamentele și instalațiile care formează baza standard vor fi achiziționate în cadrul unei proceduri de licitație publică internațională deschisă. Procedura de achiziție a fost deja demarată, BIRD selectând deja ofertele firmelor Alstom, Iberdrola, General Electric și Voith Siemens.

4.3.2.3. Contribuția beneficiarului

(67) Art. 8 al Regulamentului prevede ca, în vederea asigurării unui nivel viabil și eficient al investițiilor inițiale care beneficiază de ajutor, contribuția beneficiarului la finanțarea ei trebuie să fie de cel puțin 25%, aceasta contribuție neputând face obiectul unui ajutor de stat.

(68) [...] ¹⁸.

(69) Consiliul Concurenței concluzionează ca este respectată prevederea art. 8 din Regulament, deoarece contribuția beneficiarului la Proiect depășește plafonul minim de 25%.

4.3.2.4. Intensitatea ajutorului de stat

(70) Potrivit art. 9 din Regulament, intensitatea brută maximă a ajutorului regional pentru investiții, va fi egală cu 50 % din costurile eligibile ale Proiectului.

(71) [...] ¹⁹.

(72) Prin urmare, Consiliul Concurenței constată ca este respectată intensitatea maximă prevăzută în Regulament.

¹⁷ Date confidentiale

¹⁸ Date confidentiale

¹⁹ Date confidentiale

4.3.2.5. Mentinerea investitiei

(73) In conformitate cu art. 11 din Regulamentul privind ajutorul de stat regional, ajutorul pentru investitia initiala trebuie conditionat, prin modul de alocare sau prin conditiile legate de obtinerea acestuia, de mentinerea investitiei în cauza pentru o perioada minima de cinci ani.

(74) Investitiile realizate de S.C. HIDROELECTRICA S.A. in cadrul Proiectului vor fi mentinute, potrivit informatiilor suplimentare furnizate in completarea formularului de notificare, pe o perioada de 30 de ani; astfel, este indeplinita conditia din Regulament cu privire la mentinerea investitiei.

4.3.2.6. Regula cumulului

(75) Plafoanele intensității ajutorului de stat prevăzute la art. 9 și art.10 din Regulament se aplică la totalul ajutorului în cazul ajutoarelor acordate concomitent în cadrul mai multor scheme regionale, indiferent dacă fondurile provin din surse locale, regionale, naționale sau comunitare.

(76) Furnizorul de ajutor de stat, impreuna cu ministerul in coordonarea caruia se afla societatea, vor monitoriza activitatea S.C. HIDROELECTRICA S.A. urmarind ca ajutorul de stat ce face obiectul prezentei decizii, cumulat cu ajutoare de stat acordate pentru acelasi obiectiv in cadrul unor scheme viitoare, sa nu depaseasca intensitatea maxima permisa de 50% prevazuta de Regulament.

(77) Pana in prezent S.C. Hidroelectrica SA nu a mai beneficiat de ajutor de stat pentru acest Proiect de investitii in baza unor scheme de dezvoltare regionala. Astfel, regula privind cumulul ajutoarelor de stat este respectata.

5. CONCLUZII

(78) Informatiile prezentate in notificarea depusa la Consiliul Concurentei si cele furnizate ulterior de catre furnizor conduc la concluzia ca ajutorul de stat ce se acorda S.C. HIDROELECTRICA S.A. nu este in masura sa afecteze semnificativ mediul concurential normal si nici nu incalca aplicarea corespunzatoare a tratatelor internationale la care Romania este parte.

(79) In urma analizei efectuate s-a constatat ca ajutorul de stat in valoare 18.787.125,04 Euro, echivalentul a 673.023 milioane lei, indeplineste criteriile de autorizare in conformitate cu Regulamentul privind ajutorul de stat regional.

DECIDE

Art. 1. Masura notificata de catre Ministerul Finantelor Publice avand ca beneficiar S.C. HIDROELECTRICA S.A constituie ajutor de stat in sensul art. 2 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 2. In temeiul art.12 alin.(2) lit.b) coroborat cu art.14 alin.(1) lit.f) din *Legea nr.143/1999*, cu modificarile si completarile ulterioare, se autorizeaza ajutorul de stat regional pentru investitii ce se intentioneaza a se acorda S.C. HIDROELECTRICA S.A.

Art. 3. Valoarea ajutorului de stat, determinata conform *Instructiunilor privind ajutorul de stat sub forma de garantii*, este de 18.787.125,04 Euro, echivalentul a 673.023 milioane lei.

Art. 4. Prezenta Decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art. 5. Potrivit prevederilor art. 29 din *Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificarile si completarile ulterioare, prezenta Decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia de Contencios Administrativ, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 6. Prezenta decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Ministerului Finantelor Publice, Strada Apolodor nr. 17, sector 5, Bucuresti;
- S.C. HIDROELECTRICA S.A., Str. Constantin Nacu, nr. 3 Sector 2, Bucuresti.

Art. 7. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE